

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu

CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: **PODÁVÁNÍ LÉKŮ NA KŮŽI**

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková

Datum (období) vytvoření: 28. 3. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS3

Tematická oblast: **Podávání léků**

Předmět: Ošetrovatelství, 2. ročník

Číslo DUM: 03

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 2. 4. 2013

Ověřující učitel: Mgr. Čoudková, Mgr. Sedláčková, Bc. Sklenářová

Třída: ZDA 2. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpůrná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky se zásadami správného podávání léků na kůži. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PODÁVÁNÍ LÉKŮ NA KŮŽI

CÍL: ŽÁK

- zná důvody a výhody tohoto podání
- zná anatomii fyziologii kůže
- umí popsat pokyny pro aplikaci léků na kůži
- popíše používané lékové formy pro aplikaci na kůži

Účinek léku ovlivňuje kůži, podkoží a některé z léků i hlubší vrstvu tkáně. Užívané léky nazýváme dermatika. Nejčastěji se podávají na snížení svědění, na zvlhčení, změkčení a ochranu kůže. Před aplikací musí být kůže naprosto čistá a zbavená zbytků předchozích léčebných prostředků.

POKYNY PRO APLIKACI LÉKŮ KŮŽÍ

- Dodržujeme dobu a způsob podání léku.**
- Kůži ošetřujeme šetrně, nedráždíme ji třením, tlakem nebo násilným odstraňováním předchozích léků.**
- Při nanášení léků se štětičkou nebo lopatkou nikdy nevracíme do nádobky s lékem, pokud přišly do styku s kůží.**
- Ošetřovaná místa necháváme zaschnout nebo je lehce překryjeme obinadlem.**
- Zbytky předchozí masti, pasty nebo tekutého pudru odstraňujeme z kůže teplou vodou.**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH NA KŮŽI

Mezi nejčastější podávané formy léků na kůži
řadíme:

- Masti

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH NA KŮŽI

Mezi nejčastější podávané formy léků na kůži
řadíme:

- Gelová mazání

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH NA KŮŽI

**Mezi nejčastější podávané formy léků na kůži
řadíme:**

- **Krémy**
- **Pasty**
- **Léčebné spreje**
- **Léčebné tinktury**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH NA KŮŽI

Mezi nejčastější podávané formy léků na kůži
řadíme:

- Tekuté pudry

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH NA KŮŽI

Mezi nejčastější podávané formy léků na kůži
řadíme:

- **Zásypy**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH NA KŮŽI

Mezi nejčastější podávané formy léků na kůži
řadíme:

- Léčebné koupele

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ NA KŮŽI

- **Ordinovaný lék**
- **Gumové rukavice**
- **Emitní miska**
- **Tácek**
- **Čtverce buničiny a mulu**
- **Tampony**
- **Sterilní peán**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ NA KŮŽI

- Štětíčky
- Dřevěné lopatky
- Obinadla
- Nůžky

POUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH FOREM LÉKU

- **Masti se nanášejí:**
- **na větší plochu kůže rukama v ochranných rukavicích**
- **na menší plochu tak, že proužek masti se vytlačí z tuby do dlaně a prsty se nanese na postižené místo**
- **z dózy se mast vyjímá dřevěnou lopatkou, natře se na čtverec mulu a ten se položí na postižené místo**

POUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH FOREM LÉKU

- **Gelové mazání:**
- **po vytlačení z tuby do dlaně se lehce vetře do suché kůže nad bolavými místy (nad klouby, svaly)**
- **Krémy:**
- **se nanášejí na zdravou kůži a lehce se vtírají prsty**

POUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH FOREM LÉKU

- **Pasty:**
- **slouží k ochraně kůže před macerací, nanášejí se na pokožku kolem ran dřevěnou lopatkou v silnější vrstvě 2 – 3 mm**
- **Tekuté pudry:**
- **před použitím nutno protřepat, na pokožku se nanášejí štětičkou nebo lopatkou obalenou mulem**

POUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH FOREM LÉKU

- **Léčebné spreje:**
- **nastříkují se na pokožku a nechají se zaschnout**

- **Zásypy:**
- **nanášejí se na kůži sypátkem nebo vatovou štětičkou**
- **v tříslech, v podpaží, pod prsy vkládáme zasypané čtverce mulu**

POUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH FOREM LÉKU

- **Léčebné tinktury:**
- **nanášejí se na kůži , do kožních záhybů vatovou štětičkou nebo ve spreji**

Léčebné koupele:

- **provádějí se celkové nebo částečné (sedací koupele), teplota roztoku 35 – 40°C**
- **používá se heřmáněk, hypermangan, dubová kůra – délka koupele asi 15 minut**

OPAKOVÁNÍ

1. Připravte a popište užití jednotlivých lékových forem.
2. Připravte pomůcky a demonstруйте aplikaci jednotlivých lékových forem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

1.KELNAROVÁ, Jarmila. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty - 2. ročník, 1.díl, 1.vyd.* Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-2473105-6

Obrázky:

1. – 5. Vlastní tvorba